

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 227 (238)

Olsztyn, środa 2 października 1946 r.

Rok II

Wyrok w Norymberdze ogłoszony

NORYMBERGA, 2.10 (PAP). — Sprawozdawca PAP, donosząc o treści orzeczenia Międzynarodowego Trybunału Wojennego w Norymberdze, przypomina, że oskarżyciele domagali się ukarania oskarżonych za następujące przestępstwa:

I. Spisek przeciwko pokojowi.
II. Zbrodnie przeciwko pokojowi.
III. Zbrodnie wojenne.
IV. Zbrodnie przeciwko ludzkości.
Przewodniczący Trybunału, lord Justice Lawrence, odczytując tekst orzeczenia, stwierdził, że oskarżony Goering popełnił wszystkie cztery przestępstwa, o jakich mowa w akcie oskarżenia. Nie ulega bowiem wątpliwości, że Goering wraz z Hitlerem planował wojnę agresywną i przygotowywał ją pod względem politycznym, dyplomatycznym i wojskowym. Po Hitlerze był Goering najwybitniejszą postacią w ruchu narodowo-socjalistycznym i w reżimie hitlerowskim.

Następnie odczytał sędzia radziecki orzeczenie Trybunału w sprawie Rudolfa Hessa. Hess został uznany winnym spiskowania przeciwko pokojowi i zbrodni przeciwko pokojowi. Z dwóch dalszych punktów oskarżenia został Hess uniewinniony. Sędzia odczytując orzeczenie w jego sprawie, podał, że Hess był poinformowany i brał żywy udział w agresji Niemiec przeciwko Austrii, Czechosłowacji i Polsce. Do chwili swej ucieczki do Anglii był Hess najbliższym mężem zaufania Hitlera.

Joachim von Ribbentrop został uznany winnym wszystkich 4 zbrodni, podanych w akcie oskarżenia. Trybunał nie przyjął do wiadomości wyjaśnienia Ribbentropa, że Hitler decydował sam we wszystkich ważnych sprawach. Ribbentrop brał udział w przygotowaniu napadu na Polskę, Jugosławie, Grecję, Związek Radziecki. Dopuszcili się zbrodni wojennych i przeciwko ludzkości w krajach okupowanych i w krajach satelitów Niemiec.

Wilhelm Keitel został uznany winnym wszystkich 4 zbrodni. Trybunał odrzucił wyjaśnienia Keitla, że jako oficer musiał wykonywać rozkazy. W orzeczeniu wspomniano m. in., że Keitel wydał zarządzenie, by radzieckich jeńców wojennych używać w niemieckim przemyśle zbrojeniowym.

Ernst Kaltenbrunner został uznany winnym zbrodni wojennych i przeciwko ludzkości. Z dwóch pierwszych zarzutów został uniewinniony. Kaltenbrunner, jako szef Sicherheitsdienst i jako szef SS w Austrii, brał bezpośredni udział w intryguach hitlerowskich w Austrii. Znał on niewątpliwie stosunki, jakie panowały w obozach koncentracyjnych. Udowodniono, że zwiędził oboz w Mauthausen i był obecny przy egzekucjach. Ponosi on współwinnę za wymordowanie milionów Żydów.

Alfred Rosenberg stał na czele organizacji, której agenci snuli intrygi we wszystkich częściach świata. Był on poinformowany o terrorku, jaki Niemcy stosowali w krajach Europy wschodniej. Wraz z Raederem i Quislingiem przygotowywał Rosenberg inwazję na Norwegię. Brał on również udział w opracowaniu planu eksterminacji Żydów. Trybunał uznał go winnym wszystkich 4 rodzajów zbrodni.

Hans Frank, b. generalny gubernator

12 wyroków śmierci 7 skazanych na ciężkie więzienie 3 oskarżonych uniewinniono

NORYMBERGA, 2.10 (PAP). — Międzynarodowy Trybunał Wojenny ogłosił wczoraj sentencje wyroku w sprawie głównych niemieckich przestępców wojennych. Trybunał skazał:

Hermana Goeringa — na śmierć,
Rudolfa Hessa — na dożywotnie więzienie,
Joachima von Ribbentropa — na śmierć,
Wilhelma Keitla — na śmierć,
Ernsta Kaltenbrunnera — na śmierć,
Alfreda Rosenberga — na śmierć,
Hansa Franka — na śmierć,
Wilhelma Fricka — na śmierć,
Juliusa Streichera — na śmierć,
Wilhelma Funka — na dożywotnie więzienie,
Karla Doenitza — na 10 lat więzienia,

Ericha Raedera — na dożywotnie więzienie,
Baldura von Schiracha — na 20 lat więzienia,

Sauckla — na śmierć,
Jodla — na śmierć,
Seyss Inquarta — na śmierć,
Speera — na 20 lat więzienia,
von Neuratha — na 15 lat więzienia,
Marcina Bormanna — zaocznie na śmierć,
Von Pappen, Schacht i Fritsche zostali uniewinnieni.

Wszyscy, którzy otrzymali wyrok śmierci, zostali skazani na powieszenie.

Prokurator radziecki wniósł protest przeciwko uniewinnieniu von Pappena, Schachta i Fritschego. Posiedzenie Trybunału zostało zamknięte o godz. 13 min. 42.

nator Polski, został uznany winnym dwu ostatnich rodzajów zbrodni. Wprowadził on na okupowanym terytorium Polski rządy terrorystyczne. Organizował systematyczne polowania na ludzi, których zabierano na przymusowe roboty do Niemiec. Jest on odpowiedzialny za wymordowanie 3 milionów Żydów polskich i za zorganizowanie na terenie Polski obozów koncentracyjnych.

W orzeczeniu powołano się na dokumenty, z których wynika, że Frank oświadczył, że Polska powinna być kolonią niemiecką, a Polaków należy zamienić na niewolników.

Podczas walk na froncie niemiecko-francuskim Frank nakazał przeprowadzenie akcji likwidacyjnej przeciwko inteligencji polskiej. Uważał bowiem, że w momencie, w którym decydowały się losy Francji, światowa opinia publiczna nie wykazuje zainteresowania dla losów narodu polskiego.

Trybunał w motywach powołał się również na dokumenty, z których wynika, że Frank nie tylko wiedział o likwidacji ludności żydowskiej, lecz współpracował przy opracowaniu planów eksterminacji Żydów i wywierał nacisk na przyspieszenie realizacji tych planów.

Na jednym z posiedzeń t.zw. „rządu” G.G. Frank oświadczył swoim „ministrom”: „Panowie! G.G. musi być wolne od Żydów, kiedy i jak to się stanie — to wasza sprawa”.

W świetle dokumentów, stwierdzających niebity udział Franka w zbrodniczych akcjach przeprowadzanych na terenie Polski, Trybunał nie przyjął do wiadomości jego wyjaśnień, jakoby Frank był bezsilny wobec samowoli SS i policji na terenie G.G.

Julius Streicher został uznany winnym zarzutu czwartego, tj. zbrodni przeciwko ludzkości. Z trzech pierwszych zarzutów został uniewinniony. Jako wydawca pisma „Der Stuermer”, popierał on politykę Hitlera i podżegał do mordów i rabunków. Zatrut on Niemców jadłem nienawiści rasowej i wzywał naród niemiecki do przesładowania Żydów.

Hjalmar Schacht został uniewinniony z wszystkich 4 zarzutów. Trybunał doszedł do przekonania, że Schacht brał wprawdzie udział w organizowaniu państwa narodowo-socjalistycznego, lecz, gdy poznał plany Hitlera, zrobił wszystko, aby ograniczyć ich realizację. Stwierdzono, że Schacht przygotował bazę finansową dla

zbrojeń niemieckich, lecz — zdaniem Trybunału — same zbrojenia bez spisku przeciwko pokojowi nie stanowią zbrodni po myśli statutu Trybunału. Schacht brał udział w przyłączeniu Austrii do Rzeszy i w okupowaniu Sudetów, lecz Trybunał doszedł do przekonania, że Schacht nie należał do bliskich i zaufanych współpracowników Hitlera. Od kwietnia 1936 r. Schacht zaczął stopniowo tracić swe wpływy i został usunięty z cieni przez organizatora zbrojeń Niemiec, Goeringa.

Karl Doenitz, b. głównodowodzący floty niemieckiej, został uznany winnym zarzutu drugiego i trzeciego, tj. przeciwko pokojowi i zbrodni wojennych. Trybunał w orzeczeniu swym stwierdził, że wojna podwodna, prowadzona przez Doenitza przeciwko brytyjskim statkom handlowym nie jest przestępstwem, lecz wojna prowadzona przeciwko neutralnym statkom stanowi przestępstwo po myśli statutu Trybunału. Doenitz wydał rozkaz prowadzenia bezwzględnej wojny ze wszystkimi statkami handlowymi, które utrzymywały kontakt z Wielką Brytanią. W związku z tym niemieckie łodzie podwodne zatopiły wiele neutralnych statków handlowych, co stanowi przestępstwo wojenne.

Baldur von Schirach został uznany winnym czwartego rodzaju zbrodni, tj. zbrodni przeciwko ludzkości. Jako przywódca młodzieży hitlerowskiej stosował on terrorystyczne metody wobec innych organizacji młodzieżowych, które nie chciały się podporządkować narodowym socjalistom. Stworzył on organizację „Hitlerjugend”, w której wychowywano dzieci i młodzież na oddanych Hitlerowi bojowników narodowego socjalizmu. Schirach

brał również bezpośredni udział w akcjach antyżydowskich w Wiedniu.

Alfred Jodl został uznany winnym wszystkich 4 rodzajów zbrodni. Jako szef sztabu brał udział w przygotowaniu spisku przeciwko pokojowi i agresji. Jest on odpowiedzialny za sposób, w jaki operacje wojenne zostały przeprowadzone. W szczególności brał aktywny udział w opracowaniu agresji przeciwko Grecji, Jugosławii oraz brał czynny udział we wszystkich konferencjach, które poprzedziły napad na Związek Radziecki. Jodl podpisał rozkazy rozstrzeliwania członków oddziałów „Commandos” i jeńców wojennych.

Franz von Pappen został uniewinniony ze wszystkich 4 zarzutów. Trybunał w orzeczeniu swym stwierdził, że Pappen dopomógł Hitlerowi w pierwszych tygodniach 1933 roku do zdobycia władzy. Jako kanclerz, a następnie zastępca kanclerza gabinetu, który już miał charakter narodowo-socjalistyczny, współpracował on z Hitlerem i okazywał mu swe poparcie. Następnie jako ambasador niemiecki w Austrii włączony był w intrygi narodowych socjalistów w Austrii i donosił o nich rządowi niemieckiemu.

Trybunał jednak uznał, że nie było dostatecznych dowodów stwierdzających, że Pappen zmierzał do okupacji Austrii przy użyciu siły. Następnie wycofał się Pappen do prywatnego życia do chwili, w której został mianowany ambasadorem niemieckim w Turcji. Pappen niewątpliwie brał udział w wielu intryguach i szarżach, lecz — zdaniem Trybunału — w statucie nie jest przewidziana kara za tego rodzaju przestępstwa.

Seyss Inquart, b. kanclerz austriacki i gubernator Holandii, został uznany winnym zbrodni przeciwko pokojowi i ludzkości oraz zbrodni wojennych. Będąc kanclerzem austriackim organizował on pogromy żydowskie, deportacje Żydów do obozów koncentracyjnych i zarządził konfiskatę ich mienia, współpracując ściśle z gestapo. Podczas jego rządów w Austrii przeciwników reżimu hitlerowskiego wysyłało do obozów koncentracyjnych i wydawano w ręce gestapo.

Brał on dobrowolnie udział w przestępstwach przeciwko ludzkości.

Zastępca Goebbelsa pod koniec wojny Hans Fritsch został uznany winnym zarzutu trzeciego i czwartego tj. zbrodni wojennych przeciwko ludzkości. Trybunał uznał, iż stanowisko, jakie zajmował Fritsch jako kierownik propagandy radiofonicznej, było ściśle podporządkowane rozkazom ministra propagandy Goebbelsa i że on osobiście nie odegrał poważnej roli w kampanii propagandowej.

Martin Bormann zastępca Hitlera, sędziny zaocznie, został uznany winnym zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych. Trybunał uznał, iż Bormann zaczął wywierać wpływ na Hitlera dopiero, kiedy został przewodniczącym kancelarii Rzeszy w roku 1941 oraz kiedy zajął stanowisko sekretarza Hitlera w roku 1943. Opracował on program pracy przymusowej i wydał specjalne rozporządzenia w sprawie traktowania robotników obco-krajowców i jeńców wojennych.

(Motywy wyroków na Fricka, Funka, Neuratha, Raedera, Sauckla i Speera zamieścimy w numerze jutrzejszym.)

Votum seperatum przedstawiciela radzieckiego w Trybunale

NORYMBERGA, 2.10 (SAP). — Tekst protestu, wniesionego przez sędziego radzieckiego, członka Międzynarodowego Trybunału, przeciwko niektórym wyrokom, wydanym przez Trybunał w Norymberdze, brzmi:

„Sędzia radziecki pragnie wyrazić zastrzeżenia co do decyzji, powziętej przez Trybunał w sprawie Schachta, von Pappena i Fritschego. Wszyscy trzej powinni być skazani, a nie uniewinnieni. Sędzia radziecki nie zgadza się też z o-

rzeczeniem Trybunału, dotyczącym: gabinetu Rzeszy, najwyższego dowództwa i głównego sztabu. Wszystkie te trzy organizacje powinny być uznane za „organizacje zbrodnicze”.

Sędzia nie zgadza się też z wyrokiem na Hessa, Hess zasługuje na karę śmierci, a nie na dożywotnie więzienie”.

Opinia radziecka zostanie ogłoszona, jak tylko to będzie możliwe, jako „aneks wyroku”.

WYROKI BĘDĄ WYKONANE 16 PAZDZIERNIKA

BERLIN, 2.10 (PAP). — Sojusznicza Rada Kontrolna postanowiła, że wyroki śmierci, wydane przeciwko niemieckim zbrodniarzom wojennym przez Trybunał Międzynarodowy, będą wykonane w Norymberdze 16 października.

Rada Kontrolna postanowiła poza tym, że będzie mogła ewentualnie złagodzić wyroki wydane przez Trybunał Międzynarodowy, ale nie będzie mogła tych wyroków zastrzyczyć.

relucyng. wstępn.
300 - W/M

POLITYKA OSIEDLEŃCZA

w świetle dyskusji na plenum WRN

Centralnym zagadnieniem dalszych obrad Wojew. Rady Narodowej, odbytych pod przewodnictwem ob. L. Dury, były sprawy osadnictwa i polskiej ludności autochtonicznej.

OSIEDLANIE, PRZESIEDLANIE, APROWIZACJA

Zapoczątkował je ob. W. Wach, naczelnik Wydz. Osiedl. U. W. przemówieniem, w którym dał krótką charakterystykę stosunków ludnościowych w tych powiatach naszego okręgu, gdzie się odbywa obecnie przesiedlanie osadników z gospodarstw warm.-mazurskich na gospodarstwa poniemieckie.

Załatwianie tych spraw ma przebieg mniej lub więcej drastyczny lub bezbolesny, zależnie od poziomu władz administracyjnych i czynników społecznych, zaangażowanych w akcję.

Wzorem dla innych powiatów służyć może Ostróda, jakkolwiek w tym właśnie powiecie przesiedleniu podlega stosunkowo największa liczba osadników, mianowicie około 600.

Natomiast w innych powiatach powstają na tym tle poważne zadrażnienia.

Przechodząc z kolei do akcji uwłaszczeniowej, mówca stwierdza, że istniejące zarządzenia w tej mierze wymagają dodatkowych ustaw. W obecnym stanie rzeczy każdy autochton polskiego pochodzenia, który przed upływem roku bieżącego wróci na nasz teren, ma prawo żądać zwrotu swego gospodarstwa.

Tymczasem t. zw. Komisja Wnioskowa może je przydzielić temu, lub innemu osadnikowi. Praktycznie należałoby sprawę załatwić w ten sposób, aby repatrianci autochtoni, którzy wrócą w tym czasie do kraju, otrzymywali w podobnych przypadkach wzajemnie inne gospodarstwa — poniemieckie.

Mówca wnosi do W. R. N. o spowodowanie wydania przez władze centralne odpowiedniej noweli do istniejących już zarządzeń.

Zatrzymując się na sprawach aproewizacyjnych naszego województwa, mówca wnosi do W. R. N. o wyjednanie pomocy aproewizacyjnej dla dotkniętej klęską nieurodzaju ludności rolniczej województwa. Są miejscowości, stwierdza ob. W. Wach, gdzie zebrano zaledwie 0,6 do 2 m zboża z 1 ha zasiewów.

W obecnym stanie rzeczy chłopci nie będą mogli zapłacić za zboże siewne, o trzymane na skrypty dłużne. To samo dotyczy należności za konie z darów UNRRA i opłat za korzystanie z traktorów.

Ob. Sokolowski mniej politycznie ocenia sytuację gospodarczą wsi polskiej w woj. olsztyńskim. Niewątpliwie plaga gryzoni wyrządziła rolnikom duże szkody, ale nie są one tak wielkie, jak je zazwyczaj szacują.

Obecnie, w okresie siewów jesiennych, sytuacja dla rolnictwa kształtuje się raczej pomyślnie. Nasiona nadchodzą bez większego opóźnienia i należy przypuszczać, że przyszłe zbiory będą zadawalające.

Kredyty na finansowanie orki traktorami w sumie 29 mil. zł są dostateczne, natomiast ilość traktorów, zdolnych do pracy, jest o wiele za mała w stosunku do potrzeb.

NIEBEZPIECZNE SASIEDZTWO

Ob. Pietrzak-Pawłowski porusza nader istotne dla naszego województwa zagadnienie tych osadników, którzy, nabywając na naszym terenie gospodarstwa poniemieckie, posiadają jednocześnie własność rolną w województwach Polskiej Centralnej.

Zgodnie z miarodajnym wyjaśnieniem w tej mierze, jakie ostatnio ukazało się w prasie, prawo ogranicza własność osadnika do jednego gospodarstwa tylko na terenie Ziemi Odzyskanych.

W ten sposób ludność rolnicza sąsiadująca z nami powiatów północnych Polskiej Centralnej, która zapisała się tak niechlubnie w dziejach naszego osadnictwa, może nabywać gospodarstwa w bezpośrednim pobliżu po to tylko, aby je niszczyć i dewastować.

Chcąc uniknąć tej recydywy, mówca wnosi do W. R. N. o polecenie prezydium, aby zwrócić się do Min. Ziemi Odzyskanych o zmodyfikowanie tego wyjaśnienia w następujący sposób: „Powyższe nie dotyczy osadników, posiadających gospodarstwa rolne w powiatach, przylegających bezpośrednio do terenów Ziemi Odzyskanych”.

CHRONICZNE NEDOMAGANIA

Ob. Kozarzewski (Nidzica) w ciemnych barwach przedstawia położenie większości

ści pozbawionych źywicieli rodzin warmińsko-mazurskich. Rodziny te, składające się po większej części ze starców, kobiet i dzieci, nie mają możliwości zagospodarowania swych gospodarstw. Ich położenie materialne jest nad wyraz ciężkie. Państwo i społeczeństwo powinno poratować tych ludzi przed klęską głodu.

Wedle ob. Rychlika największą bolączką naszego województwa jest brak rzetelnych ludzi na stanowiskach. Orga nadużyć dotąd nie została opanowana, teraz bowiem wymyka się spod kontroli. Przydziały żywnościowe w terenie albo nie istnieją wcale, albo funkcjonują źle.

Ob. Burda wykazuje braki akcji osiedleńczej w naszym województwie, akcji, stanowiącej dla nas zagadnienie kardynalne, decydujące o scaleniu się tej ziemi z Polską.

ROZWIĄZANIE KOMITETU NARODOWOŚCIOWEGO

Przewodniczący Komitetu Narodowościowego w Olsztynie ob. P. Sowa w obszernym sprawozdaniu daje obraz działalności Komitetu od czasu jego powstania. Sprawozdanie to w innej postaci podawaliśmy niedawno na szpalach naszego pisma.

Swę przemówienie ob. P. Sowa kończy stwierdzeniem, że z chwilą zmontowania aparatu terenowych rad narodowych i powołania do życia Komisji Narodowościowej przy W. R. N. dalsze istnienie Komitetu stało się zbędne. W związku z tym Komitet zostanie rozwiązany i zlikwidowany.

Nawiązując do przemówienia ob. P. Sowy, prezes W. R. N. ob. L. Dura stwierdził, że prace Komitetu Narodowościowego oddały bardzo duże usługi ludności warm.-mazurskiej i w znacznej mierze przyczyniły się do uporządkowania stosunków narodowościowych w naszym województwie. Mówca w imieniu W. R. N. wyraża podziękowanie Komitetowi w osobie jego przewodniczącego ob. P. Sowy.

Budżet olsztyńskiego Wojew. Zw. Samorządowego na okres od 1 kwietnia do 31 grudnia r. b. referował ob. T. Palucki.

Po dokładnej analizie poszczególnych pozycji preliminarza, mówca zwraca uwagę na dział VIII, w którym figuruje budżet Szpitala Marjańskiego w Olsztynie, wymagający, zdaniem referenta, gruntownego przepracowania. Złożony w tym sensie wniosek Rada przyjmuje przez akklamację.

Przyjęto również zgłoszone wnioski o powiększenie dotacji dla Zarządu Wojewódzkiego Zw. Uczestników Walk Zbrojnych o Niepodległość i Demokrację, Zw. Walki Młodych i in. organizacji młodzieżowych.

Podczas dyskusji na ten temat ob. inż. Stefaniak składa oświadczenie, że radni PPS zrzekają się diet za i posiedzenia, aby w ten sposób zasilić fundusze wymienionych organizacji.

Po przejęciu ob. Porycki jako b. delegat Min. Skarbu do spraw Pożyczki Odbudowy na woj. olsztyńskie, składa sprawozdanie z wyników przebiegu i subskrypcji na terenie naszego województwa, o czym donosiliśmy już przed paroma dniami. (El.)

Przegląd prasy

Straszak

Na łamach prasy spotykamy coraz częściej sensacyjne wiadomości o nowych wynalazkach wojennych, szczególnie „skutecznych” broniach, fantastycznych samolotach itp.

Zródło tych „wiadomości” jest powszechnie znane, stąd też wywiady, oświadczenia, znaczące niedomówienia „bezrobotnych” generałów i admirałów są jedynie nieudany straszak — pisze „Rzeczpospolita”.

„Gdyby ci generałowie i admirałowie, którzy skąd inąd może szczerze pragną wojny, ale w tym wypadku będący narzędziem innej gry, wykazali odrobinę krytycyzmu, musieliby pojąć, że nie tylko sami się demaskują, ale psują całą robotę swych mocodawców. Bo, rzecz jasna, te ujawnianie przez nich „wiadomości”, nie są potrzebne, powiedzmy, domniemanym adresatom — z dużą dozą prawdopodobieństwa można też sądzić, że nie przstrasza one ich.

Przerazić się może kto inny i kto inny bezkrytycznie weźmie na serio te tromtadrackie oświadczenia. Kto? Ten, dla kogo są one w istocie przeznaczone: międzynarodowy kółtan, którego pewne czynniki, w aż nazbyt przejrzyście intencjach, chcą utrzymać w stanie permanentnej histerii.

To jest właśnie celem tych, z taką skwapliwością rozściwanych „wiadomości”. Tylko, że ich inspiratorzy, powierzając tę robotę wojskowemu, sami sobie szkodzą. Bo wojskowi dobrzy są niekiedy na polu walki — gorsi w robotce politycznej.

W konsekwencji wychodzi to, co wyszło: nieudany straszak na łatwownych”.

OSTATNIE DNI NORYMBERGI

Zbrodnie przeciw ludzkości nie mogą pozostać bez kary

NORYMBERGA, 2.10. (PAP). — Przewodniczący Trybunału lord Lawrence, przedstawiając motywy Trybunału w sprawie oskarżonych zbrodniarzy wojennych i postawionych w stan oskarżenia organizacji przestępczych, wspominał na wstępie układ zawarty dnia 8 sierpnia 1945 r. między W. Brytanią, St. Zjednoczonymi, Zw. Radzieckim i Francją w sprawie utworzenia Międzynarodowego Trybunału Wojennego. Układ ten, do którego później przyłączyło się 19 państw stanowi podstawę prawną procesu norymberskiego.

Lord Lawrence stwierdził, że oskarżony Robert Ley popełnił samobójstwo, oskarżony Gustaw Krupp z powodu choroby nie może się jawnie przed Trybunałem, a oskarżony Bormann sądzony jest zaocznie.

ARGUMENTY OBRONY

Głównymi argumentami obrony było, że dotąd nie było prawa, które by karało za spowodowanie wojny agresywnej. W tym stanie rzeczy — twierdzili obrońcy, — nie ma podstaw prawnych do sądenia oskarżonych zbrodniarzy wojennych.

Polemizując z tym poglądem, oświadczył Lawrence, że pakt Kelloga, podpisany również przez Niemcy w roku 1938, określa wyraźnie wojnę agresywną, jako międzynarodowe przestępstwo. — W myśl postanowień, zawartych w pakcie Kelloga, wszyscy, którzy planują i realizują wojnę agresywną, dopuszczają się zbrodni i odpowiedzialni są za wszelkie następstwa takiej wojny.

Odpowiadając na następne zarzuty obrony, że za naruszenie prawa międzynarodowego nie mogą być odpowiedzialne osoby indywidualne, Lawrence powołał się na konwencję haską i oświadczył, że kierownicy państwa nie mogą się cieszyć immunitetem, skoro państwo dopuszcza się zbrodniczego przekroczenia prawa międzynarodowego.

Lord Lawrence przemawiał 30 minut, po czym otrzymał głos jego zastępca sędzia brytyjski Norman Birkett, który kontynuował przemówienie.

ZBRODNICZY PROGRAM NSDAP

Mówca przedstawił w zarysie historię partii narodowo-socjalistycznej i jej zbrodniczą działalność. Po objęciu władzy zaczęła ona realizować swój zbrodniczy program wobec Żydów, rozbiła związki zawodowe i przystąpiła do zbrojeń, zakrojonych na gigantyczną skalę.

Rząd narodowo-socjalistyczny całą swą działalność skierował w tym kierunku, aby bezkarnie gwałcić przepisy między narodowe. Świadczy o tym obsadzenie Nadrenii, okupacja Austrii i Czechosłowacji, a wreszcie napad na Polskę. Mówca powołał się na szereg doku-

mentów, ujawnionych w toku procesu i stwierdza, że wojna przeciw Polsce była wojną agresywną i dlatego wywołanie jej jest przestępstwem międzynarodowym. Mówca cytuje dokumenty, z których wynika, że Hitler wraz z członkami rządu i sztabu, z których wielu zasiada obecnie na ławie oskarżonych, — świadomie planował napad na Polskę.

Trybunał uznał również inwazję na Danię i Norwegię, jako wojny agresywne i przekroczenie ustaw międzynarodowych oraz pogwałcenie traktatu. Również napady na Belgię, Holandię, Luksemburg, Jugosławię i Grecję uznał Trybunał za wojny agresywne.

Zbrodniczy napad na Zw. Radziecki został przygotowany celem ekonomicznej eksploatacji terytorium radzieckiego. Trybunał odrzuca tezę obrony, wedle której jedynie Hitler jest za wszystko odpowiedzialny. Hitler nie mógł sam dokonać tylu zbrodni. Miał on współpracowników wśród mężów stanu, generałów, dyplomatów i ludzi interesów.

PRZESTĘPSTWA PRZECIW LUDZKOŚCI

Po krótkiej przerwie sędzia Lawrence udzielił głosu przedstawicielowi Francji, prof. Donnedieu de Vabres, który odczytuje w dalszym ciągu uzasadnienie wyroku przeciwko głównym niemieckim przestępcom wojennym.

Mówca zacytował treść zarządzenia na czele dowództwa armii niemieckiej, znane jako „Kugelerlass”. Na podstawie tego zarządzenia karano śmiercią jeńców wojennych, którzy uciekali z obozu, za wyjątkiem jeńców brytyjskich i amerykańskich.

Zołnierze niemieccy otrzymali rozkaz mordowania spadochroniarzy alianckich, choć ci opuszczali się w mundurach. Największych jednak zbrodni dopuścili się hitlerowcy wobec radzieckich jeńców wojennych. Byli oni pozbawieni odzieży i opieki sanitarnej. Nie otrzymywali żywności i umierali masowo z chorób i głodu.

Omawiając w dalszym ciągu przestępstwa przeciwko ludzkości, sędzia podkreślił nieznaną w dziejach wojny stosunek niemieckich władz okupacyjnych do ludności cywilnej. Wprowadzono system odpowiedzialności zbiorowej w krajach okupowanych. Porwany ludzi do Niemiec i karano ich bez przewodu sądowego. Rozbudowano gęstą sieć obozów koncentracyjnych, wyposażonych w komory gazowe i krematoria. W obozach tych wymordowano miliony niewinnych ludzi.

Do dalszych zbrodni przeciw ludzkości należy deportowanie pracowników krajów okupowanych do Niemiec ra-

boty przymusowe. Oskarżony Sauckel w raporcie do Hitlera, przyznał, że na 5 milionów robotników cudzoziemskich w Niemczech, przybyło ochotniczo jedynie 200 tysięcy.

Największej jednak zbrodni dopuścili się hitlerowcy wobec Żydów.

WYROK NA ORGANIZACJE

Następnie Trybunał uzasadnił wyrok wobec oskarżonych organizacji. Stwierdził on, że fakt należenia do organizacji przestępczej należy uważać za współudział w spisku i w zbrodniach.

Jak już podaliśmy, Trybunał uznał jedynie cztery organizacje za zbrodnicze.

Wyrokiem Trybunału SA nie została uznana jako organizacja zbrodnicza ze względu na to, że organizacja ta straciła swe wpływy po zlikwidowaniu puca Roehma. Trybunał przyznaje wprawdzie, że w przewodzie sądowym udowodniono, że również niektóre oddziały SA brały udział w zbrodniach, lecz oddziały te były w istocie rzeczy narzędziem innych organizacji.

Również rząd Rzeszy nie został uznany za organizację przestępczą ze względu na to, że nie stanowił on jednolitej organizacji.

Z tych samych względów nie uznano sztabu generalnego i naczelnego dowództwa Wehrmacht za organizację przestępczą.

Trybunał w orzeczeniu podkreślił jednak, że dowody winy wielu kierowników i członków organizacji, które nie zostały uznane za zbrodnicze są tak jasne i liczne, że ukaranie ich jest zasadniczym wymogiem sprawiedliwości.

◇◇◇

CZAS ZIMOWY OD 7 BM

WARSZAWA, 2.10. (PAP). — Na podstawie uchwały Rady Ministrów minister Admin. Publicznej zarządził wprowadzenie czasu zimowego o godz. 3 rano w dniu 7 października 1946 roku.

O godzinie 3-ej dnia 7 października, należy przesunąć wskazówki zegara o jedną godzinę wstecz.

PARLAMENTARYSTA ANGIELSKI O SYTUACJI W GRECJI

LONDYN, 2.10 (PAP) Na zorganizowanym przez Radę Związków Zawodowych w Leyton (Essex) zgromadzeniu, poseł Labour Party, Solley, który bawił niedawno w Grecji, oświadczył, że jeśliby władze wojskowe zdecydowały się na użycie oddziałów brytyjskich w Grecji, to cała klasa robotnicza Anglii wystąpiłaby z masowym protestem.

Zdaniem posła, obecny rząd ponosi odpowiedzialność za wypadek w Grecji, w której istnieje — poza Hiszpanią — jedyne w Europie reżim faszystowski.

Czystość to zdrowie!

Dlaczego podniesiono komorne Z obrad olsztyńskiej Rady Miejskiej

REWIZYTY
W dniu wczorajszym wojewoda olsztyński dr. Z. Robel wyjechał do Gdańska celem rewizytowania konsula generalnego ZSRR p. T. Chorobrych oraz konsula generalnego Francji p. Charles Peretti.

UWAGA, UCZESTNICZY WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ
Zarząd Wojew. Zw. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację w Olsztynie wzywa wszystkich b. uczestników walk podziemnych o zapisanie się na członków Związku.
Sekretariat Związku mieści się przy ul. 1-go Maja 21, (pierwsze piętro), godziny urzędowania: 8 - 12 i 13 - 16, w soboty do godz. 12-ej.

WOJ. URZĄD WF I PW POSZUKUJE INSTRUKTORÓW
Wojewódzki Urząd WF i PW w Olsztynie zatrudni pewną ilość podoficerów rezerwy, posiadających odpowiednie kwalifikacje, na stanowiskach instruktorów kontraktowych WF i PW w terenie.
Kandydaci mogą zgłaszać się osobiście lub pisemnie u dyrektora Wojew. Urzędu WF i PW codziennie od 9 do 12-ej.

SAMORZĄDOWCY ODBUDOWUJĄ RATUŚ W WARSZAWIE
Doceniając wysiłek całego narodu, biorącego udział w odbudowie zniszczonej przez okupanta Stolicy, Oddział Zw. Zaw. Pracowników Sam. Teryt. i Użyt. Publ. w Olsztynie urządza pod protektorem prezydenta miasta ob. Tadeusza Pałuckiego w dniu 5 bm. w sali konferencyjnej Ratusza Wielką Zabawę Taneczną od godz. 20-ej.
Dochód z zabawy przeznaczony jest na odbudowę Ratusza w Warszawie. Wstęp ściśle za zaproszeniami, które można otrzymać w sekretariacie Związku, Ratusz pokój 86.
Każdy, komu leży na sercu dzwignięcie z gruzów Warszawy, winien wziąć udział w tej imprezie, przyczyniając się w ten sposób do odbudowy historycznego Ratusza Stolicy.

ZZA KULIS
Jak się dowiadujemy, na występy w jednej ze sztuk molierowskich ma zjechać do Olsztyna Jan Kurnakowicz.
Kursują uzasadnione pogłoski, że do naszego zespołu wrócić mają dołączyć się znani artyści: Tomaszewska i popularny u nas A. Młodnicki.
Mówi się dużo o rychłych gościnnych występach Barbary Kostrzewskiej.
W obecnym zespole już rozpoczęła się praca nad paru sztukami z repertuaru komediowego. (z.a.)

Dziś wieczorem
TEATR IM. ST. JARACZA
Nieczynny
KINO „POLONIA”
Film prod. rad. „Dwaj żołnierze”. Pocz. seansów o godz. 16, 18 i 20.
KINO „MAZUR”
Film franc. „Niebo jest dla was”. Pocz. seansów: 16, 18 i 20.

Karygodne niedbalstwo Odzież z darów UNRRA zbutwiała w magazynie

W związku ze zbliżającym się okresem zimowym, Miejski Komitet Opieki Społ. w Olsztynie otrzymał w tych dniach za pośrednictwem Woj. Wydz. Opieki Społ. większą ilość ciepłych rzeczy, pochodzących z darów UNRRA.
Są to przeważnie ciepłe skarpety, swetry, itp., które mają być rozdzielone wśród pracujących miasta.
Personel Miejskiego Komitetu oraz specjalny delegat OKZZ, obecni przy pakowaniu worków z tymi rzeczami, stwierdzili, że odzież w większości nie nadaje się do rozdania.
Rzeczy otrzymane pozostawały w stanie dużego zwilgotnienia, co spowodowało nawet częściowe zbutwienie.
Przyczyną narażenia na tak wysokie straty pracujących Olsztyna było niedbalstwo i brak nadzoru ze strony Woj. Wydziału Opieki Społecznej nad stanem u-

żytkowności magazynu, w którym rzeczy te były przechowywane.
Dziwna, doprawdy, jest logika pewnych osób, które nie chcą wydać kilku tysięcy złotych na naprawę przeciekającego dachu, gdy w ten sposób mogą uratować od zniszczenia odzież o wiele większej wartości.
Nie można się również tłumaczyć brakiem odpowiednich pomieszczeń, bo przy odrobinie dobrej woli i przedsiębiorczości można uzyskać odpowiednio ku temu obiekty.

OKZZ, której naczelnym zadaniem jest stać na straży żywotnych interesów pracujących, wszczęła energiczne kroki w celu uregulowania tej sprawy i zapobieżenia na przyszłość podobnym zjawiskom, które w bolesny sposób godzą w poprawę warunków materialnych garstki pracujących. (gem.)

Obecnie fakty podobne powtarzać się nie powinny, ponieważ do eksmisji upoważnione są specjalne czynniki, zaś M. O. otrzymała odpowiednie instrukcje.
Rad. Smortyki, omawiając następnie krytycznie wniosek Zarządu Miejskiego o czynszach, podkreśla, iż projekt wzorował się na stosunkach w Sopocie i Warszawie, co nie może być wzorem dla naszego biednego Olsztyna.
Mówca wskazał, że podwyżki, proponowane przez Zarząd Miejski, będą jeszcze zwiększone o 100 proc., a dla zakładów gastronomicznych nawet o 600 proc., jak to przewiduje opracowywany w Warszawie dekret.
Następuje wyjaśnienie ze strony prezydium M. R. N., że opracowywany dekret przewiduje zwiększenie stawek przedwojennych, przeto obawy przedmówcy są płonne.

W dyskusji zabiera głos prezydent ob. T. Pałucki, stwierdzając, iż traci swą popularność ten, kto chce zabrać, a zyskuje ten — kto daje. Niemniej jednak musi się przychylić do biorącego, bowiem sprawa jest wybitnie dojrzała, jako konieczność życiowa.
Mówca analizuje stan obecny, wskazując, że z tytułu administracji nieruchomości wpływa do kas miejskich około 400 tys. zł. miesięcznie. Z tego, jako zapłaty na poczet ubezpieczeń, miasto płaci 100 tys. zł, inkaso kosztuje 50 tys. zł, administrowanie 30 tys. zł, pozostaje więc tak znikoma kwota, za którą prawie nie można zrobić.

Mówca dalej wskazuje, że oprócz reparaacji, które trzeba systematycznie wykonywać, miasto musi ponosić koszty ubezpieczenia od ognia, czyszczenia kominów, oczyszczania miasta i konserwacji, na co są niezbędne pieniądze.
A tymczasem sprawa przedstawia się w ten sposób, że miesięczny czynsz od 3-pokojowego mieszkania stanowi tyle, co dniówka robotnika, zatrudnionego przy sprzątnięciu ulic.
Stan taki dłużej trwać nie może, gospodarkę lokalną musi znaleźć realne podstawy, — kończy mówca.

Wniosek Zarządu Miejskiego zostaje przyjęty 11 głosami przeciwko 8. Reszta radnych wstrzymała się od głosowania. (Nowe wotum komornego podaliśmy w numerze niedzielnym).
W toku dalszych obrad przyjęto wniosek Zarządu Miejskiego o wyłonieniu komisji opiniodawczej do spraw weryfikacyjnych, statut organizacyjny przedsiębiorstw miejskich i regulamin dla targowiska zwierzęcego.
Zaznaczając tu wypada, iż regulamin targowiska zwierzęcego ma na celu uporządkowanie go. Będzie się on odbywał na terenie ogrodzonym i otablicowanym w poniedziałki, środy i piątki, w godzinach od 6 do 19 w porze letniej, a od 8 do 18-ej w porze zimowej. Ustalono zostały następujące opłaty od sztuki: konie i krowy po 300 zł., świnie — 100 zł., owce — 50 zł., drób — 5 zł.

Uchwalony następnie regulamin dla handlu zawodowego na targowisku miejskim w Olsztynie przewiduje, że do handlu na targowisku uprawnione są wszystkie osoby, które uzyskały potwierdzenie zgłoszenia Zarządu Miejskiego. Handel dozwolony jest tylko w pomieszczeniach, wskazanych w potwierdzeniu zgłoszenia. Osoby nieposiadające potwierdzenia zgłoszenia, nie mają prawa do handlu zawodowego na targowisku miejskim. Nie dotyczy to rolników, którzy za okazaniem odpowiednich zaświadczeń mogą sprzeda-

wać płody rolne, jak nabiał, owoce, warzywa, grzyby, jagody itp. Natomiast nie jest dozwolona rolnikom sprzedaż drobiu skubanego, mięsa i wędlin.
Ciekawą nowością na naszym targowisku jest okoliczność, że **pierwszeństwo do kupna artykułów pochodzenia wiejskiego ma przede wszystkim konsument**. To też osoby, posiadające uprawnienia handlowe, mogą kupować je dopiero po godz. 11-ej. Przekroczenia w tym względzie będą karane z całą surowością, jaką przewiduje dekret z dnia 25.X.1944 r. o lichwie i spekulacji.
Opłaty za zajęcie miejsca na placu zostały ustalone na 50 zł. od furmanki i 20 zł. od innych. Przyjęty również został statut organizacyjny biura Zarządu Miejskiego. Podkreślić trzeba dążność projektodawców do nierozbudowywania aparatu biurokratycznego.
Ze spraw, poruszonych w wojnych wnioskach, na szczególną uwagę zasługują sprawy **złotek tramwajowych dla uczącej się młodzieży**, które mają wejść w życie w połowie października, przy czym cena biletu wyosić będzie 2 zł., oraz sprawa „harców szoferських”.
W tej ostatniej sprawie stanowisko M. R. N. było bardzo energiczne, wobec „kawalerskiego” rozpasania kierowców. Po wyjaśnieniu, że sprawą tą zajęły się czynniki wojewódzkie, obrady na ten temat zostały przerwane. (J. J.)

Osadnik na ziemiach odzyskanych może posiadać gospodarstwo w Polsce centralnej
Ostatnio ukazały się w prasie liczne wzmianki na temat wydawania przez poszczególnych starostów zarządzeń o obowiązku przedkładania przez osadników zaświadczeń, stwierdzających, iż nie posiadają gospodarstw rolnych, na terenie ziem polskiej centralnej.
W związku z tym Min. Ziemi Odzyskanych przypomina, że posiadanie gospodarstwa w Polsce centralnej nie stanowi przeszkody w otrzymaniu przydziału ob-

jektu rolnego na Ziemiach Odzyskanych.
Nie istnieje żaden przepis prawny, wymagający od osadnika zrzeczenia się gospodarstwa na ziemiach starych, jeśli chce on uzyskać przydział na Ziemiach Odzyskanych.
Niedopuszczalnym jest jedynie posiadanie dwóch gospodarstw na terenie Ziemi Odzyskanych.

Amerykańscy „rodzice chrzestni” Akcja pomocy dla dzieci polskich

Polski Związek Zachodni podejmuje akcję niesienia pomocy dzieciom członków PZZ, akcję zainicjowaną przez wyśtanniczkę „Komitetu Matek Chrzestnych” w Ameryce.
Dzieci będą miały każde z osobna swą matkę chrzestną, od której otrzymywać będą paczki żywnościowe i odzieżowe.

Podjętej przez PZZ akcji podlegają dzieci do 18 lat, wszystkich członków, którzy zapisali się do Polskiego Związku Zachodniego przed 1 września br.
Rejestrację dzieci przeprowadzają wszystkie komórki PZZ oraz Zarząd Okręgowy w Olsztynie, ul. Stalina 32.

Przed inauguracją sezonu Premiera „Ojca” Strindberga w Teatrze im. St. Jaracza

Pierwszy spektakl nowego sezonu teatralnego był zawsze i będzie dużym ewenementem artystycznym.
Najlepsze siły, „stara gwardia” aktorska wznosi na najwyższy szczybel swoją sztukę odtwórczą, początkującym płoną zapalem oczu...
Nie inaczej jest u nas, w Olsztynie, z tą tylko różnicą, że Karol Adwentowicz mocno dźwierz w rękę „batutę” i pomimo ogólnego przedpremierowego zamieszania — wszystko idzie sprawnie i ściśle według powziętego planu.
A więc, jak już wiemy z afisza, ujrzymy jutro trzyaktową sztukę Strindberga „Ojciec”.
Sztuka ta, napisana, jeśli się nie myli, w dziewięćdziesiątych latach ubiegłego stulecia, porusza pewien głęboki problem: zadanie wychowania i wpływu na dziecko.
I jeśli kwestia ta ujawnia się w tej lub innej, mniej lub więcej zakłanej formie niemal w każdej rodzinie, August Strindberg, ze zwykłą autorom skandynawskim umiejętnością głębokiego analizowania przeżyć — stworzył wielki dramat „walki płci”, w której kobieta podświadomie sięga do zapomnianych prądów matriarchatu.
Chodzi jej o zwalkowanie wpływów i dążeń mężczyzny — jej własnego męża — i o zdobycie wyłącznej władzy nad córką.
Na tle tej indywidualnej walki występuje szereg postaci scenicznych, pośrednio biorących udział w tym głębokim konflikcie.
Tytułową rolę ojca (rotmistrza) odtwarza Karol Adwentowicz, żonę gra J. Kosowska, córkę — młoda, obiecująca aktorka D. Urbanowiczówna.
W ciekawej, pełnej ciepłych nut roli pastora wystąpi St. Woliczy. Doktora od-

tworzy Zagrodziński.
Zespół ten, jak mogliśmy stwierdzić, nie szczędzi sił, by wielki dramat Strindberga znalazł należyte ujęcie sceniczne. Dekoracje tworzy Grajewski pomysłowo i pięknie.
Jest to pierwszy spektakl nowego sezonu. Przez szereg miesięcy będą się zapalały światła ramy, przez długi szereg wieczorów będziemy słuchać słowa polskie, płynące ze sceny naszego teatru.
Przez długi szereg numerów naszego pisma przewijają się będą krótkie notatki, artykuły o teatrze, recenzje — to, co stanowi naszą więź z teatrem i zespołem.
Pisząc dziś pierwszą w sezonie zapowiedź sztuki — życzymy zespołowi owocnej i radosnej pracy, zrozumienia i oceny u publiczności — i pięknych, twórczych osiągnięć...
Z. A.

SŁUCHAMY RADIA WARSZAWA I na fal 395'8 mtr.
ŚRODA 2 BM.
12.05 Dziennik. — 12.35 Arie i pieśni. — 13.25 Koncert rozrywkowy. — 14.10 Muzyka. — 16.00 Dziennik. — 17.10 Koncert Małej Orkiestry. — 17.55 Audycja wojskowa. — 18.10 Reportaż. — 18.25 Wiadomości sportowe. — 18.30 Muzyka. 19.00 „Nauka przy głosniku”. — 19.30 Audycja Chopinowska. — 20.00 Dzierżnik. 20.30 Kwadrans muzyki popularnej. — 20.45 Słuchowisko. — 21.10 Audycja słowno-muzyczna. — 21.45 Kwadrans prozy. — 22.00 Koncert rozrywkowy. — 22.30 Muzyka taneczna. — 23.00 Ostatnie wiadomości. — 23.20 Program. — 23.30 Muzyka. — 23.55 Ostatnie wiadomości.

Powinęła się noga spółdzielcom w „Dniu Spółdzielczości”. WKS „Granica” uporał się bez trudu z jedenastką „Społem”, która wystąpiła pod inną firmą i w nowych, niebiesko-białych, barwach.

Spółdzielcy zawiedli licznie zebraną publiczność, demonstrując grę beznadziejnie słabą zwłaszcza do przerwy i przegrali zupełnie zasłużenie, choć może nieco za wysoko.

Winę za porażkę należy położyć na karb obu obrońców, których błędne ustawianie się, fatalne wykopy i nonszalancka gra (Krajewski) wyeliminowały możliwość porozumienia się z własnym bramkarzem i raz po raz wytwarzały uliczkę dla szybkich i przebojowych napastników „Granicy”.

Jako-tako walczyła jeszcze pomoc z Pruskiem na czele, lecz trzymając się tyłów nie mogła siłą rzeczy wspierać atak, który poza Książkiem, bezskutecznie pracowitym, załamywał się na dobrze usposobionej linii obrony i pomocy „Granicy”.

Najsłabsze były skrzydła (Markowski i

Granica wygrywa ze Społem 5:1 żałosny finał „Dnia Spółdzielczości”

Maksymowicz) jedno statystujące przez 90 minut, a drugie nie zdolne do oddania ani jednego właściwego strzału.

„Granica” zrehabilitowała się w oczach publiczności olsztyńskiej po ostatnich wyjazdowych niepowodzeniach (Łódź). Całość drużyny białych nie miała słabych

punktów. Wielki dzień miał Jędrzejewski, strzelec wszystkich bramek. Bardzo dobrze wypadł również Szymczak na skrzydle obsługującym „bombardiera” Jędrzejewskiego, oraz Rzepko jako środkowy pomocnik. Buszczyk umiejętnie rozdzielał piłki i trzymał się raczej środka, wysuwając na czoło prawą stronę ataku. Na poziomie była para obrońców wojskowych i bramkarz, jakkolwiek jego vis a vis wypadło lepiej, mimo pięciu puszczonych piłek.

Obie drużyny wystąpiły w składach: **Granica:** Sawicki; Chojnacki, Stokowski; Sobieraj, Rzepko, Piwowarski; Szymczak, Jędrzejewski, Buszczyk, Bienkowski, Cieczko. **Spółdzielcy:** Gutkowski; Krajewski, Sienkiewicz; Tippe, Prusik, Mikolajczak; Maksymowicz, Książek, Krawczyk, Drzała, Markowski.

Grę rozpoczyna z werwą „Społem” i już w 2 minucie Drzała przytomnie dobija centrę Maksymowicza. Spółdzielcy prowadzą 1:0, lecz radość trwa krótko, gdyż już w następnej minucie Jędrzejewski przetrzuca piłkę nad wybiegającym Gutkowskim i wyrównuje. Gra jest równorzędna na razie, po czym wojskowi przejmują inicjatywę i Jędrzejewski w 22, 25 i 35 min. strzela następne bramki.

W drugiej połowie spółdzielcy usiłują nadrobić stracone punkty, jednak dobra gra obrony przeciwnika i własna indolencja strażowa stają temu na przeszkodzie. Żywa i emocjonująca gra w tej połowie przynosi jeden tylko strzał Jędrzejewskiego, podwyższającego wynik do 5:1.

Stosunek rzutów 7:2 na korzyść Granicy. Sędziował dobrze por. Wiśniewski. Widzów ok. 2 tys. (g)

6 x NAJ...

NAJokazalszą nagrodą w biegu „Wiadomości Mazurskich” był wspólny puchar wydawnictwa, który otrzymał zwycięzca biegu Abramski.

NAJstarszą nagrodę zdobył Szymkowicz. Było to olbrzymie pudło cukierków, ofiarowane przez Państw. Centralę Handlową.

NAJmłodszym zawodnikiem był Sykutera, który zajął zaszczytne 6 miejsce i otrzymał nagrodę Centrali Mat. Budowl. — wazę kryształową.

NAJstarszym zawodnikiem był Boltacz. Nagrodę OKZZ (statuetka, żeton i dyplom) zawdzięcza jednak nie swojemu wiekowi, ale zdobyciu III miejsca.

NAJszybszym rzemieślnikiem był dekorator Pałach, otrzymując w nagrodę srebrną papierošnicę Izby Rzemiešlniczej.

NAJlepszym biegaczem „Społem” był również Abramski, co zostało potwierdzone pięknym talerzem kryształowym, ofiarowanym przez „Społem”.

Wypadki i przestępstwa

Sprawca śmierci 9-letniego chłopca ujęty

Służba śledcza MO miasta Olsztyna wykryła po trwających 2 dni wyžęzonych poszukiwaniach sprawcę śmierci 9-letniego Henryka Domiana, szofera Jana Marchlewicza, zam. w Olsztynie, przy ul. Bydgoskiej 32-2.

Wypadek ten zdarzył się w ub. sobotę na ul. 22 Lipca przy placu Jedności Słowiańskiej.

W trakcie, gdy Henryk Domian chciał wsiąść do tramwaju, stojącego na mijance, z rzeprzpisowej, lewej strony, nadjechał wóz ciężarowy marki „Zis”, Woj. Wydz. Odbudowy, prowadzony przez kierowcę Marchlewicza.

ZEGAREK EWY BRAUN

Zegarek z platyny, wysadzany brylantami z ošobście przez Hitlera wyrytm imieniem, który „wódz” niemiecki ofiarował niegdyś swojej kochance, Ewie Braun wyładował w Danię.

W tej chwili toczą się pertraktacje ze St. Zjednoczonymi, aby zezwoliły na sprostowanie go tam bez cła. Przyпуска się bowiem, że w Stanach otrzyma się za ten klejnot najwyższą cenę.

Według dziennika „Information” pieniądze zostaną podzielone między Angielski Czerwony Krzyż i Duński Fundusz Wolnościowy.

Ubezpieczalnia Społeczna w Olsztynie

KOMUNIKAT

Ubezpieczalnia Społeczna w Olsztynie zawiadamia, że z dniem 1 października br. w związku z zaangażowaniem dr. F. Piotrowskiego, lekarza specjalisty chirurga — ustala się następujący porządek korzystania z pomocy lekarskiej w zakresie chirurgii:

Ubezpieczeni, zamieszkali w części miasta, położonej na północ od toru kolejowego, a więc Kolonia nad jeziorami Długim, okolice Al. Wojska Polskiego, ul. Jagiellońskiej itd., winni zgłaszać się do lekarza-chirurga dr. Floriana Piotrowskiego, ul. P.P.R.-u Nr. 54, w godz. od 14 do 16-ej.

Ubezpieczeni, zamieszkali na południe od toru kolejowego, tj. śródmieście, okolice Al. Niepodległości itd. — winni zgłaszać się do lekarza-chirurga dr. Jana Janowicza, plac Kopernika Nr 3, w godz. od 16 do 18-ej.

Ubezpieczalnia Społeczna w Olsztynie

Łańcuch ofiar

TWORZYMY BIBLIOTEKĘ OKZZ W OLSZTYNIE

Wciąż nowe i nowe ogniwa przybywają do wielkiego łańcucha ofiar.

Zw. Zaw. Prac. Państw. wzywa Bank Ludowy, Kuratorium Okr. Szk. Mazurskiego i Zw. Rew. Spółdz. R. P., Kto następny?

OGŁOSZENIA

DROBNE

PODZIĘKOWANIE. P. Romanowi Ozimkowskiemu, Inspektorowi Okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża w Olsztynie, składam serdeczne podziękowanie za zaopiekowanie się ś. p. moją chorą córką, Zofią Kurowską, repatriantką z Syberii, żoną zaginionego oficera i jej synami. 2009 Dąbrowska z rodziną

HURTOWNIA Galanteria, Feliks Aszyk, Łódź, Nowomiejska 5. Polecą wszelką drobną galanterię, bieliznę, biżuterię sztuczną, kosmetykę. Ceny niskie. Prowincja za zaliczeniem. 1992

„WILMET” Warsztat ślusarsko - odlewniczy wykonuje drobne części do maszyn rolniczych i przemysłowych z żeliwa i innych metali. Olsztyn, Bałtycka 2. 1946-1

KTÓRA z Pań Domu zechce przyjąć na stolowanie w śródmieściu (obiad, kolacja) samotnego kawalera, któremu bardziej zależy na kulturalnej atmosferze domu, niż na kosztach stolowania. Oferty do Administracji „Wiad. Mazurskich”, pod 105. 2017

ZAMIENIĘ z kolejarzem mieszkanie 1 pokój z kuchnią w bloku kolejowym, ul. Żeromskiego 14-1, na 1—2 pokoje z kuchnią na piętrze. Ewent. zwrócę koszty remontu. 1908

POSZUKUJĘ więźnia politycznego, rodem z Bydgoszczy lub Torunia, z zawodu marynarz, który przebywał w obozie Wittenberg nad Łabą i rzekomo miał się tam spotkać z synem moim, Bolesławem Hozakowskim, który od stycznia 1943 r. do dzisiaj nie dał znaku życia. Marynarz ten następnie był ewakuowany do Saudosten w Niemczech. O wiadomości uprasza ojciec, Bronisław Hozakowski, Toruń, ul. Mostowa 28. 1997-1

BOGDANOWICZ HELENA z Wilna poszukiwana. Mąż powraca. Wiadomości: Olsztyn, Moniuszki 13—4.

ZGUBIONO portfel z dokumentami, na nazwisko Kowalski Adam. Uczciwy znalazca proszony jest o zwrot za wynagrodzeniem pod adres: Olsztyn, Al. Wojska Polskiego 60. 2013

UNIEWAŻNIAM zagubione prawo jazdy (żółte), książkę wozu, wydane przez biuro Akcji Siewnej, oraz kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Olsztyn, na nazwisko Sokoliński Władysław, ur. 23.6.1917 r. 2000-1

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyn, na nazwisko Gajewska Irmgarda. 2008

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Radomsko, dowód osobisty, wydany przez władze niemieckie gm. Kruszyną, pow. Radomsko, oraz zaświadczenie umowy przyjęcia do pracy, wydane przez Akcję Siewną Olsztyn, na nazwisko Turek Jan, ur. 20.6.21 r. 2010-2

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Łomża, kartę przesiedleńczą, wydaną przez PUR Łomża, pozwolenie na prowadzenie sklepu oraz dowód osobisty, wydany przez władze niemieckie Łomża, na nazwisko Chormański Waclaw, ur. 17.10.1912 r. 2011-2

UNIEWAŻNIAM skradzione wszystkie dokumenty, na nazwisko Łukasiewicz Kazimierz, ur. 1918 r. 2016

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę ewakuacyjną Nr 450/452, wydaną w Landwarowie, dowód osobisty, oraz inne dokumenty, na nazwisko Bukowski Bolesław, zamieszkały Olsztyn, Orkana 5. 2019

OGŁOSZENIE

Wojewódzki Urząd WF i PW w Olsztynie zatrudni od października 1946 r. niżej wymienionych pracowników kontraktowych:

1. kasjer-buchalter,
2. kierownik kancelarii ogólnej,
3. kierownik referatu administracyjno-gospodarczego,
4. dwóch kierowców samochodowych,
5. trzech woźniców,
6. dziesięciu robotników, znających prace stolarskie, murarskie i ślusarskie.

Podanie wraz z życiorysem należy składać ošobście do Woj. Urzędu W.F. i P.W., Aleja Niepodległości (koszary). 2015

PRZETARG NIEGRANICZONY

(Ponowne ogłoszenie przetargu ze względu na poprzednie usterki).

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Olsztynie ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie rozładunku węgla z wagonów i nawęglanie parowozów w 2-ch składach opałowych na st. Olsztyn, poczynając od dnia 1 listopada 1946 r., na warunkach następujących:

Wagony z węglem muszą być rozładowane w ciągu sześciu godzin od chwili podstawienia ich pod składy opałowe, nie wyłączając świąt.

Węgiel musi być ułożony w regularne stosy wg. sortymentów.

Nawęglanie na parowozy jednego półtonowego wózka węgla nie może trwać dłużej, jak trzy minuty. Nawęglanie trwa całą dobę przy czynnych, w miarę potrzeby, trzech dźwigach.

Oferent poda ceny za wyładunek jednej tony węgla z wagonu do stosu i za nawęglanie jednej tony węgla ze stosu lub wagonu na parowozy.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na wyładunek węgla z wagonu i nawęglanie parowozów” należy składać do skrzynki, znajdującej się w hallu Dyrekcji na parterze do godz. 9.30 dnia przetargu.

Do ofert należy dołączyć kwit Kasy Dyrekcji Kolejowej na opłacenie wadium przetargowe w kwocie 5.000 zł.

Oferta, która utrzyma się na przetargu, którym zawarta będzie umowa, ostateczna będzie do wpłacenia do kasy Dyrekcji w terminie wskazanym do powyższej kwoty 55.000 zł. tytułem kaucji, gwarantującej do zabezpieczenia wykonanych robót.

Otwarcie ofert odbędzie się w dniu 10.X.1946 r., o godz. 12-ej, w Wydziale Zasobów Dyrekcji Kolejowej.

Bliższych informacji, dotyczących przetargu, udzieli Wydział Zasobów Dyrekcji Kolejowej w Olsztynie.

Oferent związany jest z ofertą przez dwa tygodnie od dnia otwarcia oferty.

Naczelnik Służby Zasobów D.O.K.P. Olsztyn

1898-2 (→) J. Nowakowski

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2

2007-2